

**Давлат активларини бошқариш агентлигининг биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчиларнинг 2024 — 2026 йиллар учун бюджет маблағларидан фойдаланиш билан боғлиқ мақсадли индикаторлар ижроси бўйича
МАЪЛУМОТ**

Т/р	Ривожлантириш дастури ва мақсадли индикаторлар номи	Ўлчов бирлиги	2024 йил Прогноз	шу жумладан,	ижроси	шу жумладан,
				4-чорак прогнози		4-чорак ижроси
1	14. Давлат активларини бошқариш агентлиги	млрд. сўм	11,4	2,85	10,2	3,21
	Стратегик мақсад: Давлат иштирокидаги корхоналарни ҳамда давлат кўчмас мулки объектларини хусусий секторга сотиш орқали Давлатнинг иқтисодиётдаги улушини камайтириш ҳамда Давлат улуши мавжуд хўжалик жамиятларида корпоратив бошқарувни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш натижасида бошқарув тизимини такомиллаштириш.					
Якуний натижа кўрсаткичи						
2	Савдога чиқариладиган давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) ва давлат кўчмас мулки объектлари сони	дона	165	55	1 217	134
3	Замонавий корпоратив бошқарув шакли ва усуллари жорий қилинадиган давлат иштирокидаги корхоналар сони (Иқтисодий ҳамкорлик ва тарақиёт ташкилоти (ОЭСД) тавсиялари асосида ишлаб чиқилган корпоратив бошқарув қоидалари, комплаенс хизмати, корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш)	дона	30	10	33	13
4	Давлат мулки бўлган бўш турган нотурар бино ва иншоотларни, фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонларини ижарага бериш	минг кв.м	3 980	398	54 900	49 742
5	Давлат активларини реализация қилишдан тушган маблағларни республика бюджетига ўтказиш (корхоналар, хўжалик жамиятларининг устав фондларидаги акциялар, ер участкаларига бўлган ҳуқуқ ва давлат мулки ҳисобланадиган бошқа мулкларни)	млрд. сўм	10 000	5 400	6 154	2 432
Бевосита (тўғридан-тўғри) натижа кўрсаткичи						
6	Савдога чиқариладиган давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) сони	дона	55	18	110	17
7	Савдога чиқариладиган давлат ва давлат иштирокидаги корхоналарнинг кўчмас мулк объектлари сони	дона	110	37	1 107	117

Давлат активларини бошқариш агентлиги томонидан Биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчиларнинг 2024 — 2026 йиллар учун бюджет маблағларидан фойдаланиш билан боғлиқ мақсадли индикаторларининг 2024 йилда йиллик ижроси юзасидан
ҲИСОБОТ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасининг «2024 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида»ги Қонуни ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида” 2023 йил 29 декабрдаги ПҚ – 422-сон қарори билан Биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчиларнинг 2024–2026 йиллар учун бюджет маблағларидан фойдаланиш билан боғлиқ мақсадли индикаторлар тасдиқланган.

Шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 4 январдаги 4-сон қарори билан Ўзбекистон Республикасида дастурий бюджетлаштириш тизимини жорий этишда бюджет маблағларини тақсимловчиларнинг бюджет дастурларини ишлаб чиқиш, мониторингини юритиш ва уларнинг самарадорлигини баҳолаш тартиби тўғрисида низом қабул қилинган.

Унда **Стратегик мақсад** сифатида Давлат иштирокидаги корхоналарни ҳамда давлат кўчмас мулки объектларини хусусий секторга сотиш орқали Давлатнинг иқтисодиётдаги улушини камайтириш ҳамда Давлат улуши мавжуд хўжалик жамиятларида корпоратив бошқарувни халқаро стандартларга мувофиқлаштириш натижасида бошқарув тизимини такомиллаштириш назарда тутилган.

Мазкур мақсадлар учун якуний кўрсаткич сифатида 2024 йилда Савдога чиқариладиган давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) ва давлат кўчмас мулки объектлари сонини **165 тага** етказиш, шундан бевосита (тўғридан-тўғри) натижа кўрсаткичи тариқасида 2024 йил учун:

а) савдога чиқариладиган давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) сони 55 дона;

б) Савдога чиқариладиган давлат ва давлат иштирокидаги корхоналарнинг кўчмас мулк объектлари сони 110 дона назарда тутилган.

Юқорида қайд этилган қарорлар ва белгиланган индикаторлар ижросини сўзсиз таъминлаш мақсадида Давактив агентлигининг **2024 йил 12 январдаги 13- ва 14-сон буйруқлари** тасдиқланиб, ижроси Давактив агентлигининг таркибий бўлинма раҳбарларининг шахсий назоратига олинган.

Индикаторларнинг баҳолаш ҳар чорак якуни бўйича **Ички аудит хизмати** томонидан амалга оширилмоқда ва натижалари бойича маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Вазирлар Маҳкамаси ва Иқтисодиёт ва молия вазирлигига киритиб борилмоқда.

Белгиланган мақсадли индикаторларнинг барчаси сўзсиз ижроси таъминланмоқда. Хусусан:

а) савдоларга чиқариладиган давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) сонини 55 та, савдоларга чиқариладиган давлат ва давлат иштирокидаги корхоналарнинг кўчмас мулк объектлари сони 110 тага етказиш бўйича:

2024 йил якунига кўра, Давактив агентлиги томонидан умумий қиймати **3,5 трлн.сўм** бўлган **110 та** давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) ҳамда **1107 та** давлат ва давлат иштирокидаги корхоналарнинг кўчмас мулк объектлари савдоларга чиқарилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 19 апрелдаги ПҚ–162-сон қарорига асосан 1 028 та давлат ва давлат иштирокидаги корхоналарнинг кўчмас мулк объектлари ҳамда 247 та давлат иштирокидаги корхоналарнинг таркибидаги ташкилотларнинг акция пакетлари (улушлари) оммавий савдолар орқали сотилиши белгилаб берилган.

Мазкур қарор 2024 йил учун индикаторлар тасдиқлангандан сўнг қабул қилинган бўлиб, хусусийлаштириладиган давлат кўчмас мулк объектлари ва акция пакетлари (улушлари) сони индикатор кўрсаткичининг режага нисбатан ортиғи билан бажарилишига туртки бўлди

б) Замонавий корпоратив бошқарув шакли ва усуллари жорий қилинадиган давлат иштирокидаги корхоналар сонини (Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти (ОЭСД) тавсиялари асосида ишлаб чиқилган корпоратив бошқарув қоидалари, комплаенс хизмати, корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш) 30 тага етказиш бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 24 январдаги «Давлат активларини бошқариш агентлиги фаолиятини самарали ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ–101-сон қарори, Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 29 мартдаги 166-сон қарори билан тасдиқланган 2021-2025 йилларда давлат иштирокидаги корхоналарни бошқариш ва ислох қилиш стратегияси ижросини таъминлаш, шунингдек, давлат иштирокидаги корхоналарда замонавий корпоратив бошқарув тизимини жорий этиш ҳамда уларнинг фаолияти шаффофлигини таъминлаш мақсадида, Давлат активларини бошқариш агентлиги директорининг 2023 йил 23 июндаги 145-сон буйруғи қабул қилинган.

Мазкур буйруққа мувофиқ, давлат иштирокидаги корхоналар учун:

Корпоратив бошқарув қоидалари (янги тахрирда);

Ахлоқ кодекси;

Коррупцияга қарши курашиш сиёсати;

Манфаатлар тўқнашувини бошқариш сиёсати;

Қоидабузарликлар ҳақида хабардор қилиш сиёсати лойиҳалари ишлаб чиқилиб ҳамда ўз фаолиятларида график асосида тадбиқ этилиши учун давлат иштирокидаги корхоналарга юборилган.

Шунга мувофиқ, **33 та** давлат иштирокидаги корхоналар («Навоий КМК» АЖ, «Ўзбекқўмир» АЖ, «Ўзтрансгаз» АЖ, «УзГасГраде» АЖ, «Худудий электр тармоқлари» АЖ, «Ўзавтосаноат» АЖ, «Тошишаҳартрансхизмат» АЖ, «Навоиязот» АЖ, «Тошкент» Республика Фонд Биржаси АЖ, «Йўлқурилиши» АЖ, «Ўзсувтаъминот» АЖ,

«Трест 12» АЖ, «Ўзбекэкспертиза» АЖ, «Кўқон механик заводи» АЖ, “Бизнесни ривожлантириш банки” АТБ, «Халқ банки» АТБ, «Йўлрефтранс» АЖ, «Ўзсувқурилиш» АЖ, «Бухорогазсаноатқурилиш» АЖ, «Ўздонмахсулот» АЖ, «Бухороэнергомарказ» АЖ, «Ўзоғирсаноатлойиҳа» АЖ, «Марказий Ипподром» АЖ, «Нефтгазмеёр» АЖ, «Узассетс» АЖ, «Тиббий таъхисот маркази» МЧЖ, «Косон нефтгаз қидирув экспедицияси» МЧЖ, «Автоойна» МЧЖ, «Киргули иссиқлик манбаи» МЧЖ, «Полиэтилен қувурлари» МЧЖ, «Навоий Темирйўл транспорти» МЧЖ, «Автокомпонент» МЧЖ ва “Тошкент Инвест Компанияси” АЖ) томонидан акциядорлар ҳамда кузатув кенгашларининг умумий йиғилишларида замонавий корпоратив бошқарув шакли ва усуллари жорий қилиш бўйича қарорлар қабул қилинган.

Шунингдек, комплаенс хизмати жорий қилинган давлат иштирокидаги корхоналар сони **66 тани** (комплаенс хизматлари 2020-2024 йилларда ташкил этилган), корпоратив бошқарув тизими 2024 йилда баҳолашдан ўтказилган давлат иштирокидаги корхоналар сони **58 тани** ташкил этади.

д) Давлат мулки бўлган бўш турган нотурар бино ва иншоотларни, фойдаланилмаётган ишлаб чиқариш майдонларини ижарага беришда 3,98 млн кв.м га етказиш бўйича:

2024 йил якуни ҳолатига, республика бўйича давлат мулкни ижарага бериш бўйича умумий майдони **54,9 млн квадрат метрлик 27 644 та** ижара шартномалари расмийлаштирилган.

2024 йилда тегишли хусусийлаштириш дастурларига асосан давлат иштирокидаги корхоналардан Давлат мулки объектларидан самарали фойдаланиш марказининг ҳудудий бошқармалари балансига олинган объектларни белгиланган тартибда сотилгунга қадар ижарага берилиши ҳамда кўшимча хатловларда аниқланган объектлар бўйича ижара шартномалари тузилиши ҳисобига **2,7 млн квадрат метр**дан иборат бино-иншоотлар бўйича шартномалар тузилганлиги натижасида индикатор кўрсаткичи режага нисбатан ортиғи билан бажарилган.

Шу билан бирга, Вазирлар Маҳкамасининг 2023 йил 2 сентябрдаги 441-сон қарорига асосан, 2024 йилнинг 4-чорагидан бошлаб, давлатга тегишли бўлган умумий майдони **47,5 млн квадрат метр**дан иборат сув ҳавзалари ҳам ижарага берилган.

э) Давлат активларини реализация қилишдан тушган маблағлардан 10 трлн сўм пул маблағларини республика бюджетига ўтказиш (корхоналар, хўжалик жамиятларининг устав фондларидаги акциялар, ер участкаларига бўлган ҳуқуқ ва давлат мулки ҳисобланадиган бошқа мулкларни) бўйича:

2024 йил 1 январь ҳолатига ҳисоб рақамда **3 326,0 млрд сўм** қолдиқ бўлиб 2024 йил давомида давлат активлари сотилиши ҳамда тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида реализация қилиниши натижасида **6 489,5 млрд сўм** келиб тушган, шундан:

4 474,6 млрд сўм – давлат иштирокидаги корхоналардаги давлат акция пакетлари (улушлари) ва давлат кўчмас мулки объектлари реализациясидан;
2 014,9 млрд сўм ер участкалари реализация қилишдан келиб тушган.

Ўз навбатида, ушбу келиб тушган маблағлардан 2024 йилда Ўзбекистон Республикасининг **республика бюджетига – 6 154,2 млрд сўм ўтказиб берилган**

бўлиб, мазкур маблағлардан:

5 791,5 млрд сўм – Ўзбекистон Республикасининг **республика бюджетига;**

271,6 млрд сўм – Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2023 йил 3 сентябрдаги тегишли қарорига мувофиқ давлат активларини хусусийлаштиришдан тушумлар ҳисобидан республика бюджетига йўналтириш мақсадида «Соссом» МЧЖга;

67,8 млрд сўм – Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2023 йил 28 апрелдаги 225-Ф/8-сон фармойишига мувофиқ, Ўзбекистон Республикасининг **Тикланиш ва тараққиёт жамғармасига** (*мазкур маблағлар Давлат активларини бошқариш, трансформация ва хусусийлаштириш жамғармаси ҳисоботларида республика бюджетига ўтказилган маблағлар сифатида акс эттирилиши белгиланган*);

23,3 млрд сўм – Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 11 сентябрдаги 603-Ф-сон фармойишига мувофиқ, **Экология жамғармасига** (*мазкур маблағлар Давлат активларини бошқариш, трансформация ва хусусийлаштириш жамғармаси ҳисоботларида республика бюджетига ўтказилган маблағлар сифатида акс эттирилиши белгиланган*) **ўтказилган.**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 19 апрелдаги ПҚ-162-сон қарорига асосан давлат активлари уч ой давомида сотилмаганда (Тошкент шаҳри ва вилоят марказлари бундан мустасно) уларнинг бошланғич нархи қолдиқ (баланс) қиймати ёки соф активлари миқдоридан қатъи назар 10 фоизгача босқичма-босқич 10 фоиздан пасайтирилиши белгиланган.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 30 декабрдаги ПФ-287-сон Фармонида асосан ихтисослашуви ҳамда кичик бизнес учун мавжуд шароитдан келиб чиқиб 4 ва 5-тоифаларга киритилган туманларда жойлашган давлат активлари ҳамда мулк ҳуқуқи асосида сотиб олинган ер участкалари бўйича харидорлар томонидан сотиб олиш тўловлари суммасидан қатъий назар, 60 ой давомида тенг улушларда тўлаш белгиланган.

Юқоридаги қонунчилик талабларидан келиб чиқиб, бугунги кунда оммавий савдоларга чиқарилган активлар 3 ойдан ортиқ савдоларда сотилмаганлиги сабабли уларнинг бошланғич қиймати босқичма-босқич пасайтирилган ҳолда сотилмоқда.

Шу билан бирга, сотилган активларнинг кўп қисми харидорларга сотиб олиш тўловларини 60 ой давомида тенг улушларда тўлаш шarti билан хусусийлаштирилмоқда.

ф) Давлат активларини бошқариш агентлигига бюджетдан ажратилган 11,4 млрд сўмлик маблағларнинг мақсадли сарфланиши ва мақсадли индикаторларнинг тўлиқ бажарилиши бўйича:

2024 йил якунига кўра, Давлат активларини бошқариш агентлигига бюджетдан ажратилган маблағларнинг мақсадли сарфланиши ва мақсадли индикаторларнинг тўлиқ бажарилиши таъминланиши учун **10,2 млрд сўмлик** маблағлар сарфланди.

Ўзбекистон Республикасининг 2024 йил 25 декабрдаги «2024 йил учун Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги Қонуни билан Давлат активларини бошқариш агентлигининг 2024 йил учун ажратилган бюджет маблағлари миқдори **10,5 млрд сўмга** туширилган.